

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Doel en aanleiding

Voorliggende regeling geeft uitvoering aan de Elektriciteits- en gaswet (hierna: de wet) en het Besluit elektriciteit en gas (hierna: het besluit). De uitvoeringsregelgeving was opgenomen in 16 algemene maatregelen van bestuur en 28 ministeriële regelingen. Hierdoor was er geen logisch samenhangend geheel. De regels die voorheen verdeeld waren over verschillende besluiten en regelingen zijn geclusterd in deze ministeriële regeling.

Deze regeling hanteert net als de wet en het besluit de uitgangspunten van de wetgevingsagenda STROOM: het stroomlijnen, optimaliseren en moderniseren van de regelgeving (zie ook Kamerbrief wetgevingsagenda STROOM, Kamerstukken II 2013/14, 31 510, nr. 49). Het stroomlijnen heeft betrekking op de Europese regelgeving en andere nationale regelgeving, inclusief de integratie van de regels van elektriciteit en gas waar mogelijk. Het optimaliseren ziet onder meer op het verminderen van de regeldruk door het bieden van heldere kaders, waarbij sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid tussen overheid en sector en het waar mogelijk vereenvoudigen van de systematiek in de regelgeving. Tot slot ziet het moderniseren van de regelgeving op beleidsinhoudelijke wijzigingen, bijvoorbeeld de regelgeving rondom het transmissiesysteem op zee, het investeringsplan en het bieden van ruimte voor toekomstige ontwikkelingen.

In paragraaf twee wordt eerst de opbouw van deze regeling besproken. De uitwerking van enkele nieuwe onderwerpen die voortvloeien uit de wet en het besluit worden toegelicht in paragraaf drie.

2. Opbouw van deze regeling

De ministeriële regeling volgt dezelfde hoofdstukindeling als de wet en het besluit. Dit vergemakkelijkt het overzicht en het werken met de regelgeving. De regeling start met begripsbepalingen in hoofdstuk 1. Voor de beleidsneutrale onderdelen van deze regeling zijn de huidige definities overgenomen en waar nodig aangepast aan de terminologie uit de wet en het besluit. Daarnaast gelden de begripsbepalingen uit de wet en het besluit ook voor deze regeling.

Hoofdstuk 2 betreft de uitwerking van de regels voor de elektriciteits- en gasproductie. Dit is een hoofdstuk waarvan de bestaande regels beleidsneutraal zijn opgenomen. Ten eerste stelt dit hoofdstuk regels over de verplichte melding bij een wijziging in de zeggenschap in een productie-installatie. Deze regels waren opgenomen in de Regeling melding wijziging zeggenschap Elektriciteitswet 1998 en Gaswet. Daarnaast zijn bepalingen opgenomen die eerder in de Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit waren opgenomen.

In hoofdstuk 3 zijn regels opgenomen over ontheffingen voor nieuwe infrastructuur ter implementatie van de Europese regels hierover. Meer specifiek betreft het regels over de communicatie tussen de Minister van Economische Zaken (hierna: de Minister) en de Europese Commissie ten aanzien van ontheffingen voor een grote nieuwe LNG-installatie, een opslaginstallatie en een interconnector voor gas.

Hoofdstuk 4 ziet op de inrichting van het systeembeheer. Op wetsniveau zijn een aantal beleidsinhoudelijk aanpassingen gedaan. In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt wat in het besluit wordt bedoeld met een significante wijziging ten aanzien van een eerdere melding van een directe lijn aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM).

In hoofdstuk 5, dat betrekking heeft op de taken en verplichtingen beheerders van systemen, worden drie onderdelen die op wetsniveau beleidsinhoudelijk zijn gewijzigd, verder uitgewerkt. Het betreft een nadere uitwerking van de regels ten aanzien van de inhoud van een investeringsplan, een nadere invulling van de processen en prestatie-indicatoren in relatie tot het kwaliteitsborgingssysteem en tot slot de uitwerking van een rekenmodel voor het bepalen van de windsnelheid en het productieprofiel van een windpark ten behoeve van het berekenen van een schadevergoeding voor een te late

oplevering van het transmissiesysteem op zee. Daarnaast zijn in dit hoofdstuk ook regels over de informatieverstrekking over het gebruik en de mogelijkheden van slimme meters, regels met betrekking tot de registratie van incidenten en de openbaarmaking van storingsmeldingen, regels over aanwijzing van taken van interconnectorbeheerders en regels over experimenten voor decentrale duurzame elektriciteitsopwekking opgenomen. In deze onderwerpen zijn geen belangrijke inhoudelijke wijzigingen aangebracht.

Hoofdstuk 6 heeft betrekking op tariefregulering. In de wet zijn de regels omtrent tariefregulering aangepast om de systematiek van de tariefregulering te vereenvoudigen. Deze aanpassingen op wetsniveau leiden niet tot inhoudelijke wijzigingen in de ministeriële regeling. In de regeling zijn alleen de bestaande regels over de uitvoering van de volumecorrectie opgenomen.

In het hoofdstuk 7 worden enkele regels gesteld over de aanvraagprocedure voor de aanwijzing van rechtspersonen als de elektriciteitsbeurs of gasbeurs.

Hoofdstuk 8 voorziet in de uitwerking van de regelgeving op het gebied van levering. In dit hoofdstuk is de inhoud van de Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas en zijn delen van de Regeling gegevensbeheer en afdracht elektriciteit en gas opgenomen. Deze regeling had onder meer betrekking op de procedure en inhoud van een leverings- of transportovereenkomst met een consument, regels over de omvang en het moment van afdracht van de leveranciers aan de systeembeheerders. Tot slot is in dit hoofdstuk de inhoud van de Regeling niet-bedrijfsmatige levering aan kleinverbruikers Elektriciteitswet 1998 en de Uitvoeringsregeling Gaswet opgenomen. Het betreft nadere regels over de uitzonderingen op het verbod om zonder vergunning elektriciteit of gas te leveren aan consumenten).

Hoofdstuk 9 van deze regeling bevat regels die ook al eerder bestonden over het tijdstip van indienen van een voorstel tot de wijziging van codes. Hoofdstuk 10 richt zich op het aanwijzen van toezichthouders op onderdelen van het besluit en het overzetten van de bestaande regels ten aanzien van de inhoud van het calamiteitenplan. Hieraan is nieuw toegevoegd dat in het calamiteitenplan ook een afschakelvolgorde voor gas moet worden opgenomen, ingeval van een tekort aan gas en er niet voldaan kan worden aan de vraag.

In hoofdstuk 11 zijn de bepalingen opgenomen over de hoogte van de vergoedingen die aan de Minister verschuldigd zijn. In dit hoofdstuk zijn bepalingen opgenomen die eerder waren opgenomen in de Regeling kostenverhaal energie.

Hoofdstuk 12 bevat slot- en overgangsbepalingen. In dit hoofdstuk zijn onder andere de wijzigingen van andere regelingen alsmede het overgangsrecht, bepalingen over de inwerkingtreding en de citeertitel opgenomen.

De tabel in onderdeel III van deze toelichting biedt een overzicht van de wijze waarop de uitvoeringsregelgeving die bestond op basis van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet in deze regeling is opgenomen.

3. Inhoud van de regeling

3.1 Algemeen

Een groot deel van deze regeling betreft het beleidsneutraal stroomlijnen, optimaliseren en moderniseren van eerder op basis van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet geldende uitvoeringsregelgeving. In hoofdstuk 5 van deze regeling, dat betrekking heeft op de taken en verplichtingen van systeembeheerders, zijn beleidsinhoudelijke wijzigingen opgenomen. In onderstaande tekst worden deze wijzigingen toegelicht.

3.2 Investeringsplan

In de wet is de nieuwe procedure van het investeringsplan geïntroduceerd voor een betere borging van de volgende uitgangspunten: het tijdig uitvoeren van de noodzakelijke investeringen, de mogelijkheid voor de systeembeheerder om efficiënte investeringen terug te verdienen en een heldere

rolverdeling voor de hierbij betrokken partijen (systeembeheerder, systeemgebruiker, toezichhouders en de Minister). Van belang is dat de systeembeheerder de noodzakelijke investeringen uitvoert conform zijn wettelijke taak, en niet meer of minder. De ACM toetst of de systeembeheerder in redelijkheid tot het ontwerp investeringsplan heeft kunnen komen. Hiervoor is het van belang dat de systeembeheerder een heldere en navolgbare onderbouwing geeft van de door hem voorgestelde investeringen. Zo zal bijvoorbeeld de energietransitie leiden tot een toename van het aanbod van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen en daardoor een minder voorspelbaar energieaanbod. De systeembeheerder moet de mate waarin dergelijke belangrijke ontwikkelingen verwacht worden in zijn investeringsplan omschrijven, inclusief de effecten die dit kan hebben op zijn systeem en welke maatregelen nodig zouden zijn. In de regeling worden de regels over de inhoud van het nieuwe investeringsplan verder uitgewerkt aan de hand van de onderdelen uit het plan die in het besluit zijn vastgelegd (terugblik, toekomstige ontwikkelingen en de concrete investeringen op de korte termijn). Deels zijn dit regels uit de inmiddels vervallen Regeling kwaliteitsaspecten netbeheer elektriciteit en gas en deels zijn dit nieuwe regels.

3.3 Kwaliteitsborgingssysteem

In hoofdstuk 5 van deze regeling wordt ook verdere uitwerking gegeven aan de regels over het kwaliteitsborgingssysteem. Het kwaliteitsborgingssysteem is een instrument voor de systeembeheerder om de risico's voor het realiseren en in stand houden van de kwaliteit op de korte en lange termijn te beheersen, door middel van het bijhouden en analyseren van informatie over de verschillende kwaliteitsaspecten. In deze regeling wordt nadere invulling gegeven aan de prestatie-indicatoren en de processen. Ook hier betreft het deels regels uit de vervallen Regeling kwaliteitsaspecten netbeheer elektriciteit en gas en deels nieuwe regels. De nagestreefde en gerealiseerde kwaliteit van het transport van elektriciteit en gas moet de systeembeheerder weergeven door middel van prestatie-indicatoren. Dit is een parameter voor de geleverde kwaliteit over een vastgestelde periode. Door de kwaliteitsprestaties op een eenduidige wijze te registreren is er een vergelijking met het verleden mogelijk en kan er bijvoorbeeld een vergelijking plaatsvinden met de indicatoren bij distributiesysteembeheerders in het kader van de maatstafconcurrentie. Nieuw is de prestatie-indicator voor spanningskwaliteit en het kader waarbinnen de systeembeheerder zelf prestatie-indicatoren kan toevoegen. Daarnaast gelden deze prestatie-indicatoren ook voor het transmissiesysteem op zee. Er wordt verdere inhoud gegeven aan de processen in het kader van het kwaliteitsborgingssysteem. Centraal hierbij staat een kwaliteitsborgingssysteem dat alle bedrijfsprocessen omvat en met behulp van een plan-do-act cyclus, de zogenaamde "Deming circle, continu wordt bepaald of de kwaliteitsprestatie wordt behaald.

3.4 Bepalen windsnelheid en productieprofiel windpark

In verband met het vaststellen van de schadevergoeding voor een te late oplevering van het transmissiesysteem op zee wordt de hoeveelheid elektriciteit die niet getransporteerd kon worden bepaald op basis van de windsnelheid vermenigvuldigd met het productieprofiel van het windpark. In de regeling worden regels gesteld over het bepalen van de windsnelheid en het productieprofiel van het windpark. Dit betreft de uitwerking van nieuwe regelgeving.

4. Bedrijfseffecten

PM

4.1 Regeldrukeffecten

PM

4.2 Markteffecten

PM

5. Internetconsultatie

Een belangrijk onderdeel van de wetgevingsagenda STROOM, dat zowel de herziening van de wet als de uitvoeringsregelgeving betreft, is het betrekken van stakeholders door het volgen van een open en interactief proces waarin verschillende organisaties hun inbreng leveren. Zo zijn er bijvoorbeeld bilaterale gesprekken gevoerd tussen medewerkers van het ministerie en stakeholders en is de wet- en regelgeving op verschillende momenten geconsulteerd. Doel was daarbij om niet alleen te komen tot inhoudelijke verdieping, maar ook tot wederzijds begrip van belangen en standpunten. Een eerste informele consultatie vond plaats in PM. Een conceptvoorstel van de regeling met de toelichting is PM via internetconsultatie.nl geconsulteerd.

PM

6. Uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheid

PM

6.1 Uitvoerings- en handhavingstoets ACM

PM

6.2 Uitvoerings- en handhavingstoets SodM

PM

II. Artikelen

Artikel 1.1

In artikel 1.1 zijn de begripsbepalingen opgenomen van begrippen die in deze ministeriële regeling worden gebruikt. Deze begrippen zijn alfabetisch gerangschikt. De begrippen zijn, daar waar mogelijk, zoveel mogelijk in lijn gebracht met het Europese begrippenkader. Relevant in dit verband is vooral richtlijn nr. 2009/28/EU van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG (PbEG 2009, L28), De gebruikte begrippen in het besluit sluiten aan bij het begrippenkader van de wet en het besluit. Voor de begripsbepalingen in dit artikel zijn ten slotte waar nodig de begripsomschrijvingen opgenomen van de begrippen die voorheen in de lagere regelgeving onder de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet waren opgenomen.

Artikel 2.1

Dit artikel strekt ter implementatie van richtlijn 2009/72 en richtlijn 2009/73/ en ter uitwerking van artikel 2.3 van de wet. Het bevat regels over de wijze waarop invulling moet worden gegeven aan de meldplicht bij voorgenomen overnames van productie infrastructuur in de energiesector. De meldplicht creëert een instrument voor de Minister om van tevoren te worden betrokken bij aanzienlijke overnames in de energiesector, om daarmee te waarborgen dat geen risico ontstaat voor de leverings- en voorzieningszekerheid.

De inhoud inclusief de tabel in de bijlage was voorheen opgenomen in de Regeling melding wijziging zeggenschap Elektriciteitswet 1998 en Gaswet.

Artikel 2.2

De regels van de artikelen ten aanzien van de garanties van oorsprong golden voorheen op basis van de Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit. Garanties van oorsprong zijn het exclusieve bewijs dat energie uit hernieuwbare bron is opgewekt. Hiermee kunnen handelaren en leveranciers aantonen dat energie uit hernieuwbare bronnen afkomstig is.

Artikel 2.3

Dit artikel op welke wijze een verzoek tot vaststelling moet worden ingediend. De systeembeheerder of, in het geval van warmte uit hernieuwbare bronnen, de meetverantwoordelijke, doet de vaststelling. Een systeembeheerder stelt op verzoek van een producent vast of diens productie-installatie geschikt is om elektriciteit of gas uit hernieuwbare energiebronnen op te wekken dan wel sprake is van een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling, alsmede of de inrichting om te meten geschikt is voor de meting van deze elektriciteit of dit gas.

Artikel 2.5

Dit artikel schrijft voor dat wanneer sprake is van één productie-installatie achter de aansluiting, de systeembeheerder of, meetverantwoordelijke in het geval van warmte uit hernieuwbare bronnen, maandelijks een meetbericht opstelt waarin de hoeveelheid ingevoede energie wordt vermeld. Bij installaties met een kleine aansluitwaarde gebeurt dit jaarlijks.

Artikel 2.6

Dit artikel beschrijft dat de hoeveelheid elektriciteit of gas uit hernieuwbare bronnen die wordt ingevoerd wordt verminderd met elektriciteit of gas dat wordt afgenomen van het net en wordt ingezet voor de productie van de elektriciteit of gas uit hernieuwbare bronnen.

Artikel 2.7

Dit artikel bepaalt welke producenten een meetprotocol moeten opstellen naar gelang de techniek die wordt toegepast. Meetvoorwaarden worden gegeven in de bijlage. Het door de meetverantwoordelijke goedgekeurde meetprotocol wordt aan de Minister overlegd.

Artikel 2.8

Dit artikel geeft de producent de plicht om alle in de meetvoorwaarden omschreven energiestromen volgens het meetprotocol te meten.

Artikel 2.9

Bij meerdere productie-installaties achter een aansluiting dient de producent op grond van dit artikel te meten hoeveel energie uit hernieuwbare bronnen de betreffende productie-installatie heeft opgewekt. De aftrek voor verbruik van energie achter de aansluiting wordt over de productie-installaties verdeeld naar rato van de feitelijke opwekking.

Artikel 2.10

Indien door de producent op grond van artikel 2.8 een meetprotocol opstelt, dient deze er zorg voor te dragen dat per kalendermaand een meetrapport wordt opgesteld.

Artikel 2.11

Dit artikel bepaalt de termijn voor het indienen van het meetrapport. Daarnaast beschrijft het artikel hoe de verslaglegging over ingezette biomassa plaats hoort te vinden.

Artikel 2.12

Dit artikel beschrijft de afwijking van artikel 2.11 voor producenten van gas uit hernieuwbare bronnen. Daarnaast krijgt de systeembeheerder de taak om de meetwaarden in het meetrapport om te rekenen naar m³(n) aardgasequivalent en dit te vermelden in het meetbericht.

Artikel 2.13

Dit artikel beschrijft de correctie van het rendement van een afvalverbrandingsinstallatie die wordt gemaakt bij overschrijding van uiterlijke indientermijn van het meetrapport.

Artikel 2.15

Op grond van dit artikel wordt bepaald dat de ingezette biomassa op een daartoe geëigende methode moet worden bemonsterd. Wanneer uitsluitend naar haar aard zuivere biomassa of biogas wordt ingezet hoeft dit niet.

Artikel 2.16

Dit artikel beschrijft op welke voorwaarden de methode van bemonstering kan worden aangemerkt als een geëigende methode.

Artikel 2.17

Dit artikel beschrijft de plicht om een assurancerapport op te stellen voor bepaalde installaties.

Artikel 2.18

Dit artikel bepaalt dat de Minister bij installaties op verzoek van de producent op basis van het meetrapport voor installaties die biomassa verwerken maar geen afvalverbrandingsinstallaties zijn, de nuttig aangewende warmte in MWh.

Artikel 2.19

Dit artikel bepaald dat de Minister jaarlijks het aandeel vaststelt dat als duurzaam kan worden aangemerkt als deel van de totale geproduceerde energie in een afvalverbrandingsinstallatie.

Artikel 2.20

In dit artikel wordt bepaald hoe het rendement van een afvalverbrandingsinstallatie wordt bepaald dat is opgenomen in de meetrapporten.

Artikel 2.22

Dit artikel beschrijft wat nodig is voordat garanties van oorsprong op rekening van een producent kunnen worden bijgeschreven.

Artikel 2.23

Dit artikel beschrijft dat de garanties van oorsprong, met uitzondering van de garanties van oorsprong voor niet-netlevering, verhandelbaar zijn alsmede zijn in te zetten voor het verkrijgen van hernieuwbare brandstofeenheden.

Artikel 2.24

Dit artikel beschrijft welke gegevens op de garantie van oorsprong worden vermeld.

Artikel 2.25

Dit artikel beschrijft de procedures voor de afboeking van de garantie van oorsprong ten behoeve van levering aan de eindafnemer.

Artikel 2.26

Dit artikel bepaalt wanneer de garantie van oorsprong haar geldigheid verliest.

Artikel 2.27

Dit artikel geeft de Minister het recht om incorrect afgegeven garanties van oorsprong in te trekken.

Artikel 2.28

Dit artikel beschrijft de mogelijke situaties waarin de Minister de mogelijkheid heeft om het aantal uitgegeven garanties van oorsprong te corrigeren.

Artikel 2.29

Dit artikel beschrijft de tarieven zoals die worden gehanteerd door de Minister voor garanties van oorsprong voor elektriciteit, warmte en gas uit hernieuwbare bronnen.

Het vijfde lid van dit artikel stelt dat wanneer subsidie wordt ontvangen geen kosten van het beheer van de rekening in rekening gebracht mogen worden.

Artikel 2.30

Dit artikel legt, ter uitwerking van artikel 2.20 van de wet, vast welke samenstelling, druk en temperatuur gas mag hebben bij invoeding in de systemen en onttrekking uit (aflevering uit) de systemen waarbij er verschillen zijn tussen laag- en hoog calorisch gas, en er geografische verschillen kunnen zijn. De parameters worden uitgewerkt in de bijlage 14 tot en met 23 van de regeling. Deze regels waren voorheen opgenomen in de Regeling gaskwaliteit.

Artikel 3.1

Dit artikel schrijft, in aanvulling op artikel 3.4 van het besluit, de stappen voor die de Minister en de Europese Commissie dienen te nemen bij de totstandkoming van een ontheffing voor nieuwe infrastructuur (bijvoorbeeld een gasopslag of een LNG-terminal). Het implementeert delen van artikel 36 van de richtlijn 2009/73. Deze bepalingen waren voorheen opgenomen in artikel 18h van de Gaswet, leden 10, 11 en 12 en een deel van lid 13.

Artikel 4.1

Op basis van artikel 4.5, tweede lid, van de wet is een eigenaar van een directe lijn verplicht tot het zo spoedig mogelijk melden aan de ACM van een significante wijziging ten opzichte van een eerdere melding. Voor een directe lijn hoeft geen beheerder te worden aangewezen, wel moet de eigenaar een

directe lijn hebben gemeld bij de ACM. In dit artikel wordt nader omschreven wat een significante wijziging is op de "aanmelding" van een directe lijn bij de ACM.

Artikel 5.1

In het Besluit elektriciteit en gas is bepaald dat een investeringsplan bestaat uit een beschrijving van de voortgang en realisatie van de voorgenomen investeringen, een beschrijving van de ontwikkelingen in de energiemarkt, de voorgenomen investeringen en een verklaring van wijzigingen. In deze regeling wordt de inhoud van het investeringsplan op onderdelen verder uitgewerkt. Deels zijn dit nieuwe regels en deels zijn dit regels uit de Regeling kwaliteitsaspecten netbeheer elektriciteit en gas.

Voordat er verder wordt ingegaan op de verschillende onderdelen van het investeringsplan stelt artikel 5.1 randvoorwaarden voor het aggregatieniveau van de investeringen die in het investeringsplan worden opgenomen. Uitgangspunt is dat de systeembeheerder zelf een logisch aggregatieniveau kiest en motiveert, waarom hij heeft gekozen voor dit aggregatieniveau. Randvoorwaarde hierbij is het op projectniveau opnemen van de investeringen die onderdeel zijn van de rijkscoördinatie-regeling. Reden hiervoor zijn in artikel 6.12, derde lid van de wet geïntroduceerde regels die het mogelijk maken om voor bepaalde investeringen vermogenskosten op het onderhanden werkkapitaal al tijdens de aanleg in de tarieven te kunnen verwerken. Ook kunnen geschatte kosten voor investeringen die in gebruik worden of zijn genomen, in hetzelfde jaar waar zij zijn gemaakt, worden terugverdiend via de tarieven. Deze omschrijving op projectniveau geeft de ACM handvatten om de hoogte van de betreffende kosten vooraf in te schatten en deze schatting te betrekken bij de bepaling van de toegestane jaarinkomsten van de systeembeheerder. Daarnaast geeft het de ACM inzicht in de juistheid van deze toegestane inkomsten en de controle daarop door middel van nacalculatie. Een tweede randvoorwaarde is het op projectniveau opnemen van investeringen ten behoeve van het kleineveldenbeleid voor gas als bedoeld in artikel 2.17, tweede lid, van de wet. Reden hiervoor is artikel 6.12, derde lid, van de wet, welk artikel het mogelijk maakt om voor bepaalde investeringen die in gebruik worden of zijn genomen, de kosten terug te verdienen via de tarieven, in hetzelfde jaar waarin deze zijn gemaakt.

Artikel 5.2

Ten behoeve van de beschrijving van de voortgang en de realisatie van de voorgenomen investeringen geeft de systeembeheerder een actueel overzicht van de uitvoering van de investeringen. Dit overzicht betreft de stand van zaken van de voortgang in termen van realisatie en de benutting van het voorziene budget voor de investering. Wanneer er zich afwijkingen voordoen ten aanzien van de realisatie of financiële benutting wordt hierop een (korte) toelichting gegeven en indien nodig en mogelijk de voorgestelde maatregelen om dergelijke afwijkingen in de toekomst te minimaliseren. Bij afgeronde investeringen wordt aangegeven wat het resultaat is van de investering. Doel hiervan is het leren van het verleden om het plannen van de investeringen in de toekomst te verbeteren. Op basis van de eventuele afwijking tussen planning en realisatie doet de systeembeheerder verbetervoorstellen om deze afwijkingen in de toekomst te minimaliseren. Door bijvoorbeeld procedures of het planningsproces te optimaliseren.

Artikel 5.3

Het eerste lid van artikel 5.3 gaat in op het opstellen van prognoses over het aanbod en de vraag van elektriciteit en gas en de daarbij passende transportcapaciteit, weergegeven in scenario's. Om inzicht te krijgen in de toekomstige investeringen analyseert de systeembeheerder verschillende scenario's op het gebied van afzet en aanbod van gas en elektriciteit. Hierbij wordt ook, indien van toepassing, de interconnectie met andere landen betrokken. De scenario's kunnen bijvoorbeeld variëren op basis van de verwachte ontwikkelingen in economische groei, duurzame energie, de ingezette brandstofmix en relevante (Europese) ontwikkelingen. Deze zogenaamde scenario's worden gebruikt voor het vaststellen van eventuele knelpunten voor het systeem en daarmee het vervullen van de wettelijke

taak door de systeembeheerder. Zoals het kunnen voldoen aan een redelijke vraag naar het transport van elektriciteit en gas en bijvoorbeeld het borgen van de betrouwbaarheid en veiligheid van het systeem. De investeringen richten zich op de noodzakelijke maatregelen voor het verkleinen of voorkomen van knelpunten en de daarbij behorende risico's. De scenario's en bijbehorende analyse maken een belangrijk deel uit van de onderbouwing van de noodzaak van de investeringen. Deze moet door de toetsers van het investeringsplan en de systeembegebruikers goed te volgen zijn om een oordeel te kunnen vellen over het plan.

In artikel 5.3, tweede lid, wordt de transmissiesysteembeheerder voor gas verplicht om bij de uitwerking van de scenario's ook een raming voor de eerstvolgende twintig jaar op te nemen van het aanbod van gas uit de kleine velden. Voorheen was dit een aparte jaarlijkse rapportage. Door het integreren van beide documenten wordt een vermindering van de administratieve lasten bereikt. Een tweejaarlijkse opname van deze ramingen in het investeringsplan geeft voldoende input voor eventuele toekomstige investeringen in het transmissiesysteem voor gas. Artikel 5.3, eerste lid, onderdeel c schrijft een raming voor van de vraag naar de transportcapaciteit voor de komende 10 jaar voor de systemen met een spanning van 25kV of meer of met een druk van 200 mbar of meer. Het ligt voor de hand om deze raming te baseren op de geraamde binnenlandse productiecapaciteit, levering en het geraamde gebruik van gas en elektriciteit. Indien van toepassing wordt ook de interconnectie met andere landen hierin betrokken. Voor delen van het systeem met een lagere spanning of druk is een dergelijke langjarige raming van de capaciteitsbehoefte niet nodig, aangezien deze delen op korte termijn kunnen worden aangepast aan de behoefte. Voor de voorgenomen investeringen op de korte termijn kan een capaciteitsraming voor de delen van het systeem met een lagere spanning of druk wel deel uitmaken van de onderbouwing. Een onderbouwing hoe deze raming tot stand is gekomen wordt toegevoegd. Het betreft dan de aannames waarop de raming is gebaseerd, zoals het aantal aansluitingen, economische omstandigheden, voor gas de laagste temperatuur waarbij het transport nog verzekerd moet zijn, nauwkeurigheds- en onzekerheidsmarges, afstemming met andere systeembeheerders. Ook de betrouwbaarheid van de raming wordt toegelicht. Hiermee kunnen belanghebbenden en de toezichthouder zich een beeld vormen van de waarde die zij aan de raming kunnen toekennen.

Voor de transmissiesysteembeheerder op zee geldt de verplichting tot het uitwerken van scenario's niet aangezien de Minister op basis van artikel 5.6, eerste lid, van de wet een scenario vaststelt inzake de ontwikkeling van windenergie op zee.

Op basis van het derde lid van artikel 5.3 worden de systeembeheerders verplicht de scenario's te analyseren, wat resulteert in een overzicht van de knelpunten van het systeem waarvan wordt verwacht dat zij een aanzienlijk risico vormen voor het uitvoeren van de wettelijke taak van de systeembeheerder als ook het nagestreefde kwaliteitsniveau voor zijn systeem, zoals vastgesteld in het kwaliteitsborgingssysteem. Het gaat hier dus om knelpunten waardoor niet voldaan zou kunnen worden aan zijn wettelijke verplichtingen, wanneer een investering uit zou blijven. Voor de investeringen wordt inzicht gegeven in de onderzochte alternatieven en het besluitvormingsproces om te komen tot de voorgestelde investeringen.

Voor de knelpunten wordt aangegeven hoe bepaalde risico's op hun relevantie zijn beoordeeld. De risico's kunnen verschillende terreinen betreffen denk aan (externe) veiligheid, betrouwbaarheid van het systeem of op financieel gebied. De knelpunten voor de lange termijn kunnen in grote lijnen worden geschetst. Inzicht in de knelpunten op de lange termijn is van belang om bijvoorbeeld niet onbedoeld oplossingsrichtingen uit te sluiten of om tijdig onderzoek op te starten.

De knelpuntenanalyse wordt vervolgens gebruikt om de noodzakelijke maatregelen (investeringen) ten aanzien van het systeem te bepalen, zoals bedoeld in artikel 5.4, derde lid, onder a, van het besluit. Op de lange termijn kunnen de voorziene maatregelen in grote lijnen worden geschetst. Hoe verwacht de systeembeheerder bijvoorbeeld om te gaan met een toename van volatiele energiebronnen die vraagt om flexibilisering van het energiesysteem. Het gaat hierbij niet om een financieel overzicht, maar om een toekomstverwachting waarmee rekening gehouden moet worden bij

investeringen op de lange termijn (bijvoorbeeld in verband met een tijdige start van de planvorming). De knelpuntenanalyse biedt de onderbouwing voor de noodzaak van de voorgestelde investeringen.

Artikel 5.4

Tot slot wordt er een kwantitatief overzicht gegeven van de uitbreidings- en vervangingsinvesteringen op geaggregeerd niveau. Dit artikel bevat de omschrijving van de onderdelen die dit overzicht in ieder geval moet bevatten. Uit artikel 5.4, derde lid, onder b, van het besluit vloeit voort dat dit overzicht voor de distributiesysteembeheerders een periode van drie jaar beslaat en voor de transmissiesysteembeheerders een periode van vijf jaar. De onderbouwing van de kosten van de investering is vorm vrij, het gaat erom dat de toetsers van het investeringsplan kunnen volgen hoe een investering is opgebouwd.

Artikel 5.5 tot en met 5.9

In artikel 5.5, eerste lid worden de verschillende verplichte prestatie-indicatoren, als bedoeld in artikel 5.17 van het besluit, opgesomd. De prestatie-indicatoren stellen de systeembeheerder in staat om de kwaliteit van de uitvoering van zijn wettelijke taak te registreren, te monitoren en waar nodig bij te sturen. De prestatie-indicatoren zijn een middel om de kwaliteitsaspecten van een systeem op een eenduidige wijze uit te drukken. Dit vergemakkelijkt het toezicht op en de transparantie over de kwaliteit doordat prestaties uit het verleden met elkaar vergeleken kunnen worden en er een onderlinge vergelijking tussen de verschillende distributiesysteembeheerders kan plaatsvinden. Om deze reden zijn de eerder geldende prestatie-indicatoren en bijbehorende formules, zoals omschreven in de Regeling kwaliteitsaspecten netbeheer elektriciteit en gas, waar nodig ook in deze regeling opgenomen. Nieuw is de prestatie-indicator voor spanningskwaliteit (artikel 5.5, eerste lid, onder d). Momenteel wordt deze indicator al gehanteerd, maar is opgenomen in de codes. Nu de regels op dit gebied worden herzien is het een goed moment om bij deze regels ook de prestatie-indicator voor de spanningskwaliteit op te nemen.

Voor elektriciteit registreert de sector op vrijwillige basis al ongeveer 35 jaar onderbrekingen en storingen. Ook voor gas houden systeembeheerders deze registratie al meerdere jaren bij. Het besluit verplicht de systeembeheerders onder andere prestatie-indicatoren te hebben voor veiligheid. De regeling geeft enkele verplichte prestatie-indicatoren en geeft ook de mogelijkheid aan systeembeheerders om andere prestatie-indicatoren toe te voegen. In artikel 5.5, tweede lid, worden handvatten gegeven voor het uitwerken van prestatie-indicatoren.

De prestatie-indicatoren zijn zowel van toepassing voor de transmissiesysteembeheerders als voor de distributiesysteembeheerders.

Artikel 5.5, derde lid, schrijft voor dat het nagestreefde en gerealiseerde kwaliteitsniveau wordt toegelicht. In de kwaliteitsregulering staat het evenwicht tussen de betrouwbaarheid van het transport en het maatschappelijk economisch optimum centraal. Deze vorm van regulering belooft en bestraft goede en slechte betrouwbaarheid van het transport via de gereguleerde tarieven die systeembeheerders bij hun afnemers in rekening brengen voor het transport. De systeembeheerder kiest hierbij zelf het kwaliteitsniveau dat hij wil realiseren, wetende dat zijn toekomstige transporttarieven mede afhankelijk zullen zijn van de kwaliteit die hij realiseert. Een betrouwbare, correcte en volledige registratie is hierbij onontbeerlijk, om deze reden worden hierover regels gesteld.

De artikelen 5.6 tot en met 5.9 betreffen de formules waarmee de prestatie-indicatoren jaarlijkse uitvalduur, gemiddelde onderbrekingsduur, onderbrekingsfrequentie en tijdsduur veiligstellen storing bepaald worden. Een gelijke wijze van het vaststellen van de prestatie-indicatoren is van belang voor het transparant informeren van systeemgebruikers over de prestaties van de systeembeheerders en de onderlinge vergelijking van distributiesysteembeheerders op basis van kwaliteit.

Artikel 5.10

In de wet is aan de systeembeheerder de verplichting opgelegd tot het hanteren van een kwaliteitsborgingssysteem. Op het niveau van het besluit wordt de systeembeheerder verplicht om het nagestreefde en gerealiseerde kwaliteitsniveau weer te geven in de zogenoemde prestatie-indicatoren. Dit artikel gaat in op de invulling van de voorwaardescheppende, ondersteunende en controlerende processen. De indicatoren moeten specifiek, meetbaar, actueel, realistisch en tijdgebonden zijn en moeten eenvoudig uit de administratie van systeembeheerder af te leiden zijn. Van belang is om de kwaliteitsrisico's zoals betrouwbaarheid of veiligheid van de transportdienst systematisch, gestructureerd en aantoonbaar te registreren, monitoren en bij te sturen met als doel de continue verbetering van kwaliteit. De systeembeheerder wordt verplicht tot het vastleggen en het volgen van een registratieproces voor de prestatie-indicatoren. Hierin wordt bijvoorbeeld beschreven welke gegevens geregistreerd worden en op welke wijze ten einde een set aan gegevens die juist, volledig en controleerbaar zijn. Daarvoor is het in de eerste plaats nodig dat de binnenkomende meldingen van storingen en onderbrekingen op een adequate wijze worden behandeld, zodat elke relevante melding daadwerkelijk in de registratie wordt opgenomen. Daarnaast moet de systeembeheerder er zorg voor dragen dat de relevante gegevens op de juiste wijze in de registratie worden opgenomen.

Voor een goede borging van de nagestreefde kwaliteit moet een systeembeheerder op de hoogte zijn van de toestand van zijn systeem, bijvoorbeeld om te kunnen vaststellen welk onderhoud en welke (vervangings)investeringen er nodig zijn. Het bedrijfsmiddelenregister kan daar inzicht in geven. Artikel 5.10, eerste lid, onderdeel d geeft een omschrijving van gegevens die in ieder geval in het bedrijfsmiddelenregister worden opgenomen. Daarnaast geeft een bedrijfsmiddelenregister informatie over de kwaliteit van de verbindingen, leidingen en hulpmiddelen. Door diverse oorzaken kan het voorkomen dat de ligging van sommige delen van het systeem niet (meer) met grote nauwkeurigheid bekend is. In die gevallen kunnen systeembeheerders voldoen door in het register de nauwkeurigheidsmarge aan te geven en de ligging nauwkeuriger vast te stellen en te registreren zodra dit mogelijk is, bijvoorbeeld ingeval ter plaatse graafwerkzaamheden worden uitgevoerd.

Artikel 5.12

Dit artikel implementeert artikel 9, tweede lid, onder e, van richtlijn 2012/27 en is inhoudelijk gelijk aan de artikelen 26ad, elfde lid, en 26ae, veertiende lid, zoals die waren opgenomen in de Elektriciteitswet 1998 en 13d, elfde lid, en 13e, veertiende lid, zoals die waren opgenomen in de Gaswet. Het artikel is gericht tot systeembeheerders of aannemers die een op afstand uitleesbare meetinrichting installeren die ook op afstand wordt uitgelezen. Zij informeren aangeslotenen met een kleine aansluiting op het moment van installatie over het volledige potentieel van de meter wat betreft het meterstandbeheer en controle van het verbruik. Hierdoor kunnen aangeslotenen de meter efficiënter gebruiken en hebben zij meer controle over hun energieverbruik.

Artikel 5.13

Dit artikel betreft de uitwerking van artikel 5.28, tweede lid, van het besluit. Op basis van het besluit wordt de systeembeheerder verplicht de bij hem gemelde onderbrekingen in het transport van elektriciteit of gas te registreren evenals afwijkingen van de eisen aan de kwaliteit van het transport van elektriciteit of gas en waarnemingen van gaslucht. In dit artikel wordt vastgelegd welke gegevens hiervoor geregistreerd moeten worden. Het gaat daarbij om gegevens die per onderbreking of waarneming geregistreerd moeten worden vanwege de relevantie voor de berekening van de prestatie-indicatoren. Het is van belang dat dergelijke gegevens door de systeembeheerders op een eenduidige wijze worden geregistreerd om onderlinge vergelijking mogelijk maken, voor bijvoorbeeld de maatstafconcurrentie bij de distributiesysteembeheerders. Bij maatstafconcurrentie worden de prestaties van de verschillende distributiesysteembeheerders met elkaar vergeleken. Door financiële consequenties te verbinden aan de vergelijking krijgen de distributiesysteembeheerders een prikkel om efficiënt te werken.

Daarnaast gaat het om registratie van gegevens die nodig zijn voor de controle van de juistheid en de volledigheid van de gegevens: datum, tijd, locatie, oorzaak van de onderbreking. In dit verband worden de gegevens geregistreerd van alle onderbrekingen, waaronder onderbrekingen die vooraf voorzien waren bijvoorbeeld als gevolg van onderhoud. De reden hiervoor is dat ook voorziene onderbrekingen mede bepalend zijn voor de kwaliteit van het systeem.

In artikel 5.12, tweede lid, worden gegevens genoemd die een systeembeheerder voor gas in zijn registratie op moet nemen. Aangezien het aantal onderbrekingen en het aantal vastgestelde lekken deelverzamelingen zijn van het aantal storingen bestaat de kans op een dubbele registratie. Dat wordt uitdrukkelijk niet verlangd. De systeembeheerders zijn vrij in de keuze van de wijze waarop de registratie wordt opgezet. Van belang is dat de registratie zo is dat elke indicator zelfstandig kan worden berekend.

Daarnaast hebben de systeembeheerders op grond van artikel 5.26, van de wet de plicht meldingen van onderbrekingen of gasluchtwaarnemingen mogelijk te maken, te registreren en bekend te maken. Aan deze plicht is door de sector invulling gegeven door de instelling van een centraal meldpunt voor onderbrekingen en gasluchtmeldingen. De door dit meldpunt geregistreerde gegevens kunnen een rol spelen bij de controle van de registratie door de systeembeheerders.

De systeembeheerder maakt de registratie op een wijze openbaar die gemakkelijk toegankelijk is. Hij kan dit bijvoorbeeld doen door plaatsing op zijn website.

Artikel 5.14

Dit artikel betreft de uitwerking van artikel 5.31, zesde lid van het besluit. In artikel 5.31 worden regels gesteld ten aanzien van een schadevergoeding bij gehele of gedeeltelijke te late oplevering van het transmissiesysteem op zee op basis van uitgestelde inkomsten en gevolgschade. Hierbij geldt dat de hoeveelheid elektriciteit die niet getransporteerd kon worden, wordt bepaald op basis van de windsnelheid vermenigvuldigd met het productieprofiel van het windpark verminderd met productiebeperkingen van het windpark. In deze regeling wordt een rekenmodel uitgewerkt voor het berekenen van de hoogte van de schadevergoeding, zodat hierover geen discussie kan ontstaan.

Op het moment wordt er op verzoek van EZ door een extern bureau onderzoek uitgevoerd naar dit rekenmodel. De verwachting is dat verwerking van het onderzoek in de regeling eind oktober 2015 plaats kan vinden. Voor dit rekenmodel zal vanwege het tijdsframe een aparte consultatie plaatsvinden, los van de consultatie van de gehele regeling.

Artikel 5.15

Voor een goede marktwerking is het nodig dat aangeslotenen met een kleine aansluiting eenvoudig van energieleverancier kunnen wisselen. Op basis van artikel 5.29, tweede lid, van de wet worden in voorliggend artikel een aantal voorwaarden gesteld waardoor de wisseling ordelijk en eenvoudig verloopt. In dit artikel wordt onder andere bepaald welke gegevens een aangeslotene aan de systeembeheerder moet overleggen in het kader van zijn wisselverzoek. Daarnaast worden er regels gesteld aan het tijdsplan waarbinnen een systeembeheerder de wisseling uitvoert. Omdat de aangeslotene in het leveranciersmodel zoveel als mogelijk door 1 partij wordt aangesproken ontvangt deze dit bericht door tussenkomst van de beoogde leverancier. Wanneer de wissel wordt uitgevoerd hoeft geen kennisgeving te worden gedaan. Immers, in dat geval hoeft er door de aangeslotene noch de beoogde leverancier actie te worden ondernomen. De eindafrekening ontvangt de aangeslotene van de oorspronkelijke leverancier. Voorheen waren deze bepalingen opgenomen in paragraaf 3 van de Regeling afnemers en monitoring Elektriciteitswet 1998 en Gaswet. Dit betrof de artikelen 8 tot en met 10a.

Artikel 5.16 en 5.17

Artikel 5.16 stelt de periodes vast waarin het mogelijk is om een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 5.33 van het besluit in te dienen. Voor projecten tot maximaal 10.000 afnemers en voor

projectnetten worden gedurende 4 jaar in beginsel 10 ontheffingen per jaar verleend. Voorheen waren deze bepalingen opgenomen in artikel 2 en 3 van de Openstellingsregeling experimenten decentrale duurzame elektriciteitsopwekking.

Artikel 5.18

Dit artikel stelt voor beide typen van projecten een maximum aan de opwekkingscapaciteit van de productiemiddelen. Uitgangspunt is dat het project voorziet in een maximale opwekkingscapaciteit van productiemiddelen van de vereniging, die in een redelijke verhouding staat tot het verwachte gebruik van leden van de vereniging. De aanvrager berekent de maximale opwekkingscapaciteit van de productiemiddelen aan de hand van gegevens van de locatie, zoals het aantal zonuren en hoeveelheden wind, in reële vollasturen per type productiemiddel. De aanvrager maakt aannemelijk dat deze productiemiddelen in hoofdzaak de energiebehoefte van de leden gaan dekken in een verwachte eindsituatie na de opbouwfase van de organisatie in aantal leden, verwachte gebruik en hoogte van de productie (bijvoorbeeld: 4 MWh per consument, voor 10.000 consumenten op te wekken 40GWh met 40MWpiek zon-PV of 20 MW wind). De aanvrager mag voor het gebruik van de leden een onzekerheidsmarge van 5% aanhouden. Indien de eindsituatie nog onvoldoende aannemelijk te maken is, kan de aanvrager het maximum op laten lopen, afhankelijk van de opbouw van het project. Ook in het geval de aanvrager in het projectplan andere vormen van elektriciteitsgebruik in kwalitatieve en kwantitatieve zin beschrijft en onderbouwt, kan een hoger maximum worden vastgesteld (bijvoorbeeld bij opslag van elektriciteit of gebruik van elektriciteit voor elektrische voertuigen, koken of verwarming). Er is op dit moment nog geen gebruik gemaakt van de bevoegdheid om een algemeen plafond in te stellen voor alle projecten samen. Vooralsnog zijn er geen redenen vanwege betrouwbaarheid of betaalbaarheid van het elektriciteitsnet om een dergelijke regel te stellen. Voorheen was deze bepaling opgenomen in artikel 4 van de Openstellingsregeling experimenten decentrale duurzame elektriciteitsopwekking.

Artikel 5.19

Voor de beoordeling van de experimenten is het nodig dat de vijf vragen, opgenomen in het derde lid van dit artikel, volledig worden beantwoord. De houder van de ontheffing verwerkt de antwoorden in een verslag dat drie maanden na het einde van de ontheffing aan de Minister wordt toegezonden. De Minister beoordeelt de vraag of het experiment wordt voortgezet, wordt voorzien in een regeling bij wet of beëindiging van het experiment. De antwoorden zijn nodig om tot een evenwichtige beoordeling van de experimenten te kunnen komen. Bij de ontheffing kan worden voorzien in andere momenten waarop een verslag wordt overlegd. Deze mogelijkheid heeft twee doelen: er kan voor projecten, die langer duren dan vier jaar in een tweede moment van verslaglegging worden voorzien en er kan in de eerste vier jaar van de looptijd van een project in een nader moment van verslaglegging worden voorzien, bijvoorbeeld in het geval er twijfels zijn over de haalbaarheid van een experiment.

Voorheen waren deze bepalingen opgenomen in artikel 16 van het Besluit experimenten decentrale duurzame elektriciteitsopwekking.

Artikel 6.1

Dit artikel ziet op de toepassing van de volumecorrectieregeling, zoals beschreven in artikel 6.7 van het besluit. De volumecorrectieregeling is op 1 januari 2014 in werking getreden. Op grond van het besluit kunnen op verzoek van een aangeslotene gegevens over eigen productie van elektriciteit uit restproducten betrokken worden bij de bepaling van de hoogte van de volumecorrectie. Ter controle is vereist dat een aangeslotene daarvoor een assurancerapport laat opstellen door een accountant. In veel gevallen is een accountantsverklaring echter niet nodig en kan een gecertificeerd meetbedrijf dezelfde gegevens aanleveren bij een systeembeheerder. Deze optie zal in veel gevallen wenselijker zijn voor een aangeslotene, omdat de kosten van een accountant relatief hoog zijn en omdat het

aanvragen en verkrijgen van een assurancerapport veel tijd kost. In deze bepaling is deze mogelijkheid expliciet vastgelegd.

Artikel 7.1

In artikel 7.5 van de wet wordt de mogelijkheid voor bedrijven geschapen een aanwijzing als beurs voor elektriciteit of gas te krijgen, waarbij de Minister regels kan stellen over de procedure. Artikel 7.1 regelt dat bij een aanvraag voor een aanwijzing een bedrijf reglement en statuten moet overleggen.

Artikel 8.1 tot en met 8.7

Deze artikelen hebben tot doel ongewenste afsluiting van aangeslotenen met een kleine aansluiting voor elektriciteit en gas te voorkomen. Van ongewenste afsluiting kan sprake zijn als het een kwetsbare consument betreft of als het gaat om afsluiting in de winterperiode. Daarnaast heeft deze regeling tot doel om het oplopen van betalingsachterstanden bij aangeslotenen met een kleine aansluiting te voorkomen. Deze bepalingen hebben daarmee tevens een signaalfunctie, omdat betalingsachterstanden op de energierekening een indicator kunnen zijn van een bredere schuldenproblematiek bij de aangeslotene. In deze artikelen is opgenomen dat aangeslotenen met een kleine aansluiting enkel mogen worden afgesloten wanneer het in deze regeling beschreven proces doorlopen is. In de winterperiode is dit proces uitgebreider dan in de zomerperiode.

Uitgangspunt is dat de afnemer primair verantwoordelijk is voor de betaling van de energierekening. In de praktijk is het echter zo dat het niet alle aangeslotenen met een kleine aansluiting altijd lukt om tijdig de energierekening te betalen. Om te voorkomen dat betalingsachterstanden enkel oplopen, zonder dat de aangeslotene weet hoe en waar hij een oplossing kan vinden voor die betalingsachterstanden, zijn in deze regeling minimumeisen opgenomen ten aanzien van de incassoprocedure van vergunninghouders.

Daarnaast voorkomt deze regeling afsluiting van kwetsbare consumenten, dat wil zeggen aangeslotenen met een kleine aansluiting waarbij afsluiting van energie ernstige gezondheidsrisico's oplevert voor de aangeslotene zelf of voor een huisgenoot.

De inhoud van deze artikelen is overgenomen van de inmiddels vervallen Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas

Artikel 8.8 en 8.9

Voor een goede en eerlijke markt dienen overeenkomsten transparant en duidelijk te zijn. Hierom worden in dit artikel regels gesteld over de leverings- en de transportovereenkomst met een aangeslotene met een kleine aansluiting, de gegevens in deze overeenkomsten en de informatie die wordt overlegd bij het sluiten van de overeenkomsten. Voorheen waren deze bepalingen opgenomen in paragraaf 2 Bescherming van kleinverbruikers, van de regeling afnemers en monitoring Elektriciteitswet 1998 en Gaswet. Dit betrof de artikelen 2 tot en met 7.

Artikel 8.10

In het marktmodel voor aangeslotenen met een kleine aansluiting is opgenomen dat de leverancier de transportkosten voor het gebruik van een distributiesysteem int. Dit voorkomt dat aangeslotene met een kleine aansluiting twee aparte facturen ontvangt. De geïnde kosten moeten door de leverancier afgedragen worden aan de systeembeheerder. Dit artikel schrijft onder andere voor dat dit maandelijks plaats dient te hebben binnen 28 kalenderdagen na afloop van de maand waarover de kosten zijn geïnd. De bepaling is overgenomen uit paragraaf 5 van de inmiddels vervallen Regeling gegevensbeheer en afdracht elektriciteit en gas.

Artikel 8.11

Dit artikel legt een aantal regels vast over de opwekkingsgegevens zodat afnemers beschikken over informatie over de energiebronnen die bij de productie van de door hun gekochte elektriciteit gebruikt worden. De inhoud van dit artikel is grotendeel overgenomen uit de inmiddels vervallen Regeling afnemers en monitoring Elektriciteitswet 1998 en Gaswet. Hieraan is een toelichting toegevoegd wat de opwekkingsgegevens zijn. Dit is opgenomen in de begripsbepalingen in artikel 1.1. Voorts is aan het eerste lid een onderdeel c toegevoegd dat bepaalt dat een leverancier op zijn website jaarlijks de opwekkingsgegevens van de door hem geleverde elektriciteit vermeldt. De grondslag voor dit artikel wordt gevonden in artikel 8.15, tweede lid, van het besluit.

Artikel 8.12

Dit artikel legt vast in welke gevallen elektriciteit of gas aan een aangeslotene met een kleine aansluiting niet bedrijfsmatig geleverd wordt. Dan kan op grond van 8.22, tweede lid, onderdeel d, van de wet een uitzondering plaatshebben van het verbod om zonder vergunning te leveren aan een aangeslotene met een kleine aansluiting. De teksten van dit artikel zijn gebaseerd op de inmiddels vervallen Regeling niet-bedrijfsmatige levering aan kleinverbruikers Elektriciteitswet 1998 en de Uitvoeringsregeling Gaswet.

Artikel 9.1

Artikel 9.1 van het besluit wordt bepaald dat de gezamenlijke systeembeheerders een voorstel met betrekking tot de wijziging van de technische of tarievenscodes aan de Autoriteit Consument en Markt zenden. Krachtens het derde lid van artikel 9.1 van het besluit wordt bij ministeriële regeling de periode na het tijdstip waarop het verzoek wordt gedaan vastgesteld waarbinnen dit voorstel wordt verzonden. Dit artikel strekt hiertoe.

Artikel 10.1

Artikel 10.1 van de wet bepaalt dat toezicht op de naleving van de wet en Europese verordeningen op het gebied van elektriciteit en gas in beginsel plaatsvindt door ACM. Uitzondering op die hoofdregel is het toezicht op de naleving van in artikel 10.2, eerste lid, van de wet genoemde artikelen en van op grond van artikel 10.2, tweede lid, van de wet bij ministeriële regeling aangewezen artikelen of onderdelen daarvan. In die gevallen vindt toezicht plaats door de Minister van Economische Zaken aangewezen ambtenaren. Hiertoe zijn ambtenaren, werkzaam bij het Staatstoezicht op de Mijnen aangewezen.

Met dit artikel wordt het toezichtbereik van de betreffende ambtenaren aangevuld ten opzichte van de artikelen, genoemd in artikel 10.2, eerste lid van de wet. Het betreft bepaling op het gebied van gas, waarbij het Staatstoezicht op de Mijnen in het bijzonder toezicht uitoefent op aspecten van veiligheid.

Artikel 10.2

Dit artikel vloeit voort uit artikel 10.1, tweede lid van het besluit, waarin is vastgelegd dat de systeembeheerder iedere vijf jaar een calamiteitenplan aan de Minister zendt. De eisen die in dit artikel worden gesteld, betreffen proceseisen. Er moet een zorgvuldig proces zijn doorlopen om te komen tot een crisisbeheerssysteem en dit moet adequaat in de organisatie worden geborgd, maar de inhoud ervan is de verantwoordelijkheid van de organisatie zelf. De regels ten aanzien van het calamiteitenplan werden voorheen op dezelfde wijze geregeld in de Regeling kwaliteitsaspecten netbeheer elektriciteit en gas. Aan de bestaande regels is in deze regeling een onderdeel toegevoegd. Het betreft de volgorde van het afschakelen van het gassysteem indien zich bij een crisis een tekort aan gas voordoet, waardoor het aanbod van gas niet voldoende is om aan de vraag te voldoen. Conform artikel 10.1, tweede lid van het besluit wordt het calamiteitenplan ter goedkeuring naar Onze Minister gezonden. Voor elektriciteit zijn de regels omtrent het afschakelen van afnemers in overeenstemming met het Nationaal Crisisplan Elektriciteit. Over het algemeen zullen de beslissingen

over het preventief afschakelen van afnemers van het systeem voor gas in geval van schaarste van gas niet binnen korte termijn hoeven te worden genomen. In tegenstelling tot elektriciteit is er voor gas sprake van een buffercapaciteit in het systeem. Bij gas is er tot op zekere hoogte de mogelijkheid de druk op het systeem te verminderen zonder dat dit gevolgen heeft voor de levering.

In de afschakelvolgorde zal bijvoorbeeld rekening gehouden moeten worden met de continuïteit van bepaalde vitale diensten die direct afhankelijk zijn van de gasvoorziening, zoals gasgestookte elektriciteitscentrales. Kanttekening hierbij is de technische beperking waarbij het niet mogelijk is om op het lagedruknet concrete objecten/ bestemmingen af te schakelen. Indien een gasontvangststation geen gas meer ontvangt zullen alle afnemers achter dat ontvangststation geen gas meer krijgen. Er kunnen door de transmissiesysteembeheerder voor gas bijvoorbeeld wel afspraken gemaakt worden met afnemers die direct op het transmissiesysteem voor gas zijn aangesloten. Daarnaast speelt ook veiligheid een belangrijke rol bij het bepalen van de afschakelvolgorde, in verband met ontploffingsgevaar. Wanneer zich daadwerkelijk een crisissituatie voordoet van gas schaarste dan neemt de systeembeheerder bij zijn maatregelen in acht dat de Europese Commissie kan optreden indien een lidstaat maatregelen treft ten aanzien van de levering van elektriciteit of gas ten tijde van crisis. Om deze reden moet er bij het nemen van maatregelen bij een plotselinge crisis op de energiemarkt of bij een bedreiging van de openbare veiligheid, het systeem of de installaties een melding gedaan worden bij de Europese Commissie en de overige lidstaten.

Artikel 11.1

Dit artikel betreft een uitwerking van artikel 11.2, vijfde lid van het besluit. De concrete bedragen worden vastgesteld in deze regeling. Voorheen werden deze bedragen vastgesteld in de Regeling kostenverhaal energie. Het gaat om vergoedingen aan de Minister voor een door hem verleende instemming, aanwijzing, ontheffing en vergunning als genoemd in artikel 11.7 van de wet. De vergoedingen zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten in het verleden. Wanneer het gaat om vergoedingen voor beschikkingen die tot nu toe nog niet verleend zijn en waar dus geen kennis van en inzicht in de werkelijke kosten bestaat, zijn de bedragen in de regeling gebaseerd op een schatting van de werkelijke kosten. De bedragen in deze regeling zullen alleen worden herzien wanneer daar aanleiding toe is. Bijvoorbeeld als blijkt uit de urenadministratie (over een langere periode) dat de urenopgaven die ten grondslag liggen aan de vergoedingen te ver afstaan van de werkelijk gemaakte uren voor een beschikking.

De Minister van Economische Zaken,

